

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avdelning 2

DOM
2019-10-30
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
6514-19

KONKURRENSVERKET	
2019-10-30	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Spännbalkkonsult SBK AB, 556233-9712

MOTPART

Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag, 556119-4878

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 641529

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax
-

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag (Parkeringsbolaget) genomför en upphandling av ramavtal avseende ”Betong- och stålreparationer av P-hus”, dnr 65-19.

Av meddelat tilldelningsbeslut den 17 maj 2019 framgår att annan leverantör än Spännbalkskonsult SBK AB (SBK) har vunnit upphandlingen. Anbudet från SBK har diskvalificerats, eftersom det inte uppfyller kravet på en tillräckligt relevant metodbeskrivning avseende ”Cementinjektering av spricka i bjälklag” och då bolaget inte heller har lämnat en godtagbar förklaring till sitt onormalt låga anbudspris.

YRKANDEN M.M.

SBK ansöker om överprövning och anför bl.a. följande. Anbudet från SBK har felaktigt förkastats vad avser metodbeskrivning. Den metodbeskrivning som presenterats är bolagets standardmetod vid aktuell typ av skada och är den metod som är den över tid ekonomiskt mest fördelaktiga. Inte heller borde anbudet ha förkastats på den grunden att anbudspriset är onormalt lågt, då SBK har redovisat kostnader för de punkter som efterfrågas. I dessa punkter innefattas inte entreprenadarvode (punkten 8 enligt ABT06 kap. 6 § 9). SBK:s anbud har därför blivit felaktigt förkastat på grund av låga priser, då de inte har redovisat det totala beloppet. Det har heller inte efterfrågats, då den aktuella punkten saknas i förfrågan.

Parkeringsbolaget yrkar att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Av upphandlingsdokumenten framgår att en anbudsgivare ska bifoga två metodbeskrivningar i syfte att säkra anbudsgivarnas förmåga. Bland annat ska en metodbeskrivning lämnas avseende *Cementinjektering av spricka i bjälklag*.

SBK har i sin metodbeskrivning redovisat en annan reparationsmetod än den efterfrågade. Det är tydligt angivet i upphandlingsdokumenten att det är cementinjektering som efterfrågas i metodbeskrivningen. Anbud ska avges i överensstämmelse med förfrågningsunderlaget och inga reservationer får lämnas. Någon möjlighet för anbudsgivarna att lämna alternativa anbud är sålunda inte tillåtet. Ett godkännande av den metod som SBK lämnat, hade inneburit att anbuden inte hade behandlats lika.

I anbudet från SBK anges timpriset till 285 kr för en yrkesarbetare. Entreprenörsarvodet ska inte medräknas i prisuppgiften. Trots det är priset onormalt lågt i förhållande till dels andra lämnade timpriser i upphandlingen och dels i jämförelse med timpriset för en yrkesarbetare på marknaden (ca 600 kr). Förklaringen att SBK kan köpa dessa tjänster externt till en lägre kostnad än 285 kr synes inte tillförlitlig. Den av SBK åberopade kostnadsanalysen har inte bifogats och det är därför inte heller visat att nivån är rätt angiven så som SBK anför. Det framgår också av upphandlingsdokumenten att det är förhållandevis många kostnader, såsom verktyg, servicebil, telefon m.m. som ska ingå i det offererade priset och det står därför klart att SBK inte på ett tillräckligt sätt har visat att anbudspriset inte är onormalt lågt. Att förkasta anbudet på denna grund har därför varit korrekt.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens prövning är en kontroll om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna för upphandling eller någon annan bestämmelse i LOU.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om

ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Om ett anbud förefaller vara onormalt lågt, ska den upphandlande myndigheten begära att leverantören förklarar det låga priset eller kostnaden. En sådan begäran om förklaring kan gälla

1. om leverantören kan utnyttja särskilt kostnadseffektiva metoder för att fullgöra kontraktet,
2. om leverantören kan utnyttja tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra kontraktet,
3. egenarten hos de varor, tjänster eller byggentreprenader som föreslås av leverantören,
4. hur leverantören avser att fullgöra kontraktet med avseende på tillämpliga miljö-, social- eller arbetsrättsliga skyldigheter,
5. om leverantören kan få statligt stöd, eller
6. skyldigheterna som avses i 17 kap. 6 eller 7 §.

Myndigheten ska förkasta anbudet om leverantören inte på ett tillfredsställande sätt har förklarat det låga priset eller kostnaden.

En upphandlande myndighet ska också förkasta en leverantörs anbud om den finner att det onormalt låga priset beror på att anbudet inte stämmer överens med tillämpliga miljö-, social- eller arbetsrättsliga skyldigheter (16 kap. 7 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Ska-krav

Den upphandlande myndigheten ska enligt principen om likabehandling behandla alla leverantörer lika och ge dem lika förutsättningar. I enlighet med denna princip får den upphandlande myndigheten inte efterge eller bortse från sådana obligatoriska krav som ställs i upphandlingsdokumenten (se bl.a. HFD 2016 ref. 37 I-II). Anbud som inte uppfyller samtliga obligatoriska krav får inte antas utan ska förkastas.

Det är ostridigt att SBK i sin metodbeskrivning har redovisat en annan reparationsmetod än den som efterfrågats i upphandlingsdokumenten (cementinjektering av spricka i bjälklag). SBK har sålunda inte uppfyllt ett obligatoriskt krav i upphandlingen. Det har därför varit riktigt att förkasta anbudet från SBK redan på denna grund.

Onormalt lågt anbudspris

En upphandlande myndighet har ett relativt stort utrymme att bedöma när ett pris kan anses vara onormalt lågt. Vidare är det huvudsakliga syftet med bestämmelsen i 16 kap. 7 § LOU att skydda den upphandlande myndigheten från att anta ett anbud från en leverantör som senare inte kan utföra kontraktet (jfr HFD 2016 ref. 3 I och II).

Vid offentlig upphandling råder fri prissättning. LOU innehåller inte någon bestämmelse som i sig hindrar att en anbudsgivare tillämpar s.k. strategisk prissättning så länge det inte rör sig om onormalt låga anbudspriser. Avgörande för om den upphandlande myndigheten ska acceptera ett anbud eller inte är därför om leverantören såväl kan som vill leverera till de villkor som offererats. För att den upphandlande myndigheten ska få förkasta ett anbud med motiveringen att det är onormalt lågt, måste myndigheten begära en förklaring till det låga anbudet och inte ha fått ett tillfredsställande svar.

I målet har kommit fram att SBK:s anbudspris för yrkesarbetare är betydligt lägre än de anbudspriser som lämnats av övriga anbudsgivare i upphandlingen. Parkeringsbolaget har vidare obestritt uppgett att SBK:s anbudspris vid en jämförelse med timpriset för en yrkesarbetare på marknaden är onormalt lågt och detta trots att entreprenörsarvode inte skulle medräknas i timpriset. Parkeringsbolaget har mot den bakgrunden begärt in en förklaring till det låga priset. Den förklaring som SBK har lämnat är allmänt hållen och ger ingen närmare förklaring till det i anbudet offererade timpriset. Prissättningen framstår inte som strategisk och den av bolaget åberopade kostnadsanalysen har inte lämnats in. Även om det inte är otillåtet enligt LOU att göra en dålig affär eller att gå med förlust, har SBK inte lämnat någon förklaring till vad syftet med det låga anbudspriset skulle vara. Sammantaget anser förvaltningsrätten att SBK inte på ett tillfredsställande sätt har förklarat det låga priset och att Parkeringsbolaget därför har haft fog för att förkasta bolagets anbud även på den grunden.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att det som SBK har anfört och åberopat inte visar att Parkeringsbolaget har genomfört upphandlingen i strid med bestämmelserna i LOU. Skäl för ingripande saknas därmed och ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-05)

Karin Hartmann
Rådman

Föredragande i målet har varit rättslige experten Michaël Koch.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.